

Granskning av årsredovisning 2019

Gästrike återvinnare

Projektledare David Hansen

Projektmedarbetare Viktor Hallström och Casper Wessén

Innehållsförteckning

Inledning	4
Iakttagelser och bedömningar	6
Bedömningar utifrån revisionsfrågor	11

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gästrike återvinnare granskat kommunalförbundets årsredovisning för perioden 2019-01-01 – 2019-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen är att ge kommunalförbundets revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål förbundsfullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

De upplysningar som enligt lag ska lämnas i förvaltningsberättelsen finns i allt väsentligt redovisat i förbundets årsredovisning, med undantag för driftredovisning. Inför 2020 rekommenderar vi förbundet att se över strukturen i förvaltningsberättelsen i enlighet med RKR´s rekommendation R15 för att få ökad följsamhet till god sed.

Kommunalförbundet lever **inte** upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2019.

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att årets resultat inte är förenligt med förbundsfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Förbundet har ett rörelseresultat på -2 031 tkr och årets resultat uppgår till -17 783 tkr. Två av tre finansiella mål för 2019 är uppfyllda. Målet beträffande resultatmarginalen uppnås inte då årets resultat är negativt.

I årsredovisningen kommenteras och beskrivs verksamheten och redovisning sker av 14 övergripande mål. Vid förfrågningar hos förbundet har vi fått information att endast målen "Samla in avfall", "Minskade rörelsekostnader", "Vinstkrav kommersiella verksamheten" och "Ökat kvalitetsarbete" är kopplat till God ekonomisk hushållning.

Vi bedömer att det i årsredovisningen saknas en samlad presentation och bedömning av måluppfyllelsen för beslutade strategier och mål kopplade till verksamheten i frågan om God ekonomisk hushållning. Det är därför inte möjligt för revisionen att, utifrån redovisningen i årsredovisningen 2019, göra en bedömning om målen för verksamheten är uppfyllda för året.

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Väsentliga avvikelser mot lag och god redovisningssed har inte påträffats.

Inledning

Bakgrund

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunalförbundets ekonomiska ställning.

Förbundet skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna har enligt 12 kap. 1 § kommunallagen bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning. Vidare ska revisorerna enligt 12 kap. 2 § kommunallagen bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenliga med de mål förbundsfullmäktige beslutat. Revisorernas bedömningar ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskningar och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i förbundet, hade påverkat dennes bedömning av förbundet. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommunalförbund och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisionsmed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Den granskade årsredovisningen fastställs av styrelsen 2020-03-06.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och förbundsdirektör.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning 4 kap 1 § framgår att en årsredovisning ska innehålla en förvaltningsberättelse. I 11 kap redogörs för vilka upplysningar som kommunalförbundet ska lämna i förvaltningsberättelsen. Dessa upplysningar är:

- Översikt över verksamhetens utveckling
- Den kommunala koncernen
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntad utveckling

Av RKR´s rekommendation R15 Förvaltningsberättelse framgår att förvaltningsberättelsen ska innehålla underrubriker som motsvarar de obligatoriska upplysningar som ska lämnas enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Denna rekommendation gäller från år 2020 men tidigare tillämpning uppmuntras. Vid vår granskning har vi följt upp att ovanstående information har lämnats i årsredovisningen.

Förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över utvecklingen av förbundets verksamhet. Utvecklingen redovisas med hjälp av en flerårsjämförelse där aktuellt år jämförs med de fyra tidigare åren. Kommentarer till väsentliga förändringar lämnas i förvaltningsberättelsen.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om händelser av väsentlig betydelse för förbundet som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.

Förvaltningsberättelsen innehåller en uppföljning av koncernbolagens ekonomiska ställning. Ett organisationsschema samt ägarförhållanden presenteras.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysning om förbundets förväntade utveckling.

Årsredovisningen innehåller upplysningar om väsentliga personalförhållanden samt sjukfrånvaron. Upplysningarna lämnas både i förvaltningsberättelsen och i not.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av förbundets verksamhet.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av om målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av förbundets ekonomiska ställning. Kommentarer lämnas till avvikelser mot budget och föregående år.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar. Redovisat balanskravsresultat uppgår till -17,8 mnkr och vi konstaterar att balanskravet inte är uppfyllt för året.

I förvaltningsberättelsen framgår att förbundsfullmäktige åberopar synnerliga skäl till att det negativa balanskravsresultatet inte ska belasta förbundet framåt, dvs. förbundet behöver inte återställa det negativa balanskravsresultatet.

Driftredovisning

Årsredovisningen saknar en driftredovisning vilket strider mot LKBR 4 kap 1 §. Däremot beskrivs i textformat hur verksamhetens intäkter och kostnader förhåller sig till fastställd budget för den löpande verksamheten.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning. Investeringsredovisningen omfattar en samlad redovisning av kommunalförbundets investeringsverksamhet. Av investeringsredovisningen framgår hur utfallet förhåller sig till fastställd investeringsbudget för året.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

De upplysningar som enligt lag ska lämnas i förvaltningsberättelsen finns i allt väsentligt redovisat i förbundets årsredovisning, med undantag för driftredovisning. Inför 2020 rekommenderar vi förbundet att se över strukturen i förvaltningsberättelsen i enlighet med RKR's rekommendation R15 för att få ökad följsamhet till god sed. Vi rekommenderar även förbundet att upprätta en samlad driftredovisning i förvaltningsberättelsen. Av driftredovisningen bör det framgå hur utfallet förhåller sig till fastställd budget för året.

Kommunalförbundet lever **inte** upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2019.

God ekonomisk hushållning

lakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot förbundets finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i förbundets verksamhetsplan och budget 2019.

Finansiella mål	Utfall 2019	Måluppfyllelse
Soliditeten ska överstiga 30%	37 %	Målet är uppfyllt
Resultatmarginal ska vara minst 0 %	Negativ resultatmarginal	Målet är inte uppfyllt
Skuldsättningsgraden ska vara max 2,3 ggr	1,7 ggr	Målet är uppfyllt

Av redovisningen framgår att två av tre mål för år 2019 är uppfyllda.

Mål för verksamheten

I budgeten för verksamhetsåret ska styrelsen upprätta mål för en god ekonomisk hushållning. Målen ska bestå av både finansiella mål och mål för verksamheten.

I årsredovisningen kommenteras och beskrivs verksamheten och redovisning sker av 14 övergripande mål. Vid förfrågningar hos förbundet har vi fått information att endast målen "Samla in avfall", "Minskade rörelsekostnader", "Vinstkrav kommersiella verksamheten" och "Ökat kvalitetsarbete" är kopplat till God ekonomisk hushållning.

En uppföljning av dessa mål har skett. Däremot saknas en samlad bedömning från styrelsen huruvida verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning är uppfyllda, delvis uppfyllda eller ej uppfyllda. Vi kan dessutom konstatera att vissa av målens uppföljning är svåra att verifiera.

Bedömning

Vi bedömer att årets resultat inte är förenligt med förbundsfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Förbundet har ett rörelseresultat på -2 031 tkr och årets resultat uppgår till -17 783 tkr. Två av tre finansiella mål för 2019 är uppfyllda. Målet beträffande resultatmarginalen uppnås inte då årets resultat är negativt.

Vi bedömer att det i årsredovisningen saknas en samlad presentation och bedömning av måluppfyllelsen för beslutade strategier och mål kopplade till verksamheten i frågan om God ekonomisk hushållning. Det är därför inte möjligt för revisionen att, utifrån redovisningen i årsredovisningen 2019, göra en bedömning om målen för verksamheten är uppfyllda för året.

Ett område att utveckla är en samlad presentation och bedömning av måluppfyllelsen för samtliga fastställda mål. Det är svårt att utifrån lämnad redovisning i årsredovisningen göra en bedömning om målen för verksamheten är uppnådda för året.

Rättvisande räkenskaper

lakttagelser

Resultat- och balansräkning

Resultat- och balansräkningen är i huvudsak uppställda enligt LKBR och omfattar i huvudsak erforderliga noter.

Resultaträkningen redovisar i allt väsentligt förbundets intäkter och kostnader för året samt hur det egna kapitalet har förändrats under räkenskapsåret.

Årets resultat uppgår till -17,8 mnkr (-17,2 mnkr). Av lämnade upplysningar i årsredovisningen framgår att de två senaste årens kraftigt negativa resultat i huvudsak beror på nedskrivning av aktier i Gästrike Ekogas AB.

Balansräkningen redovisar i allt väsentligt förbundets tillgångar, avsättningar och skulder per balansdagen. Balansposterna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade samt har värderats enligt principerna i LKBR.

Följande avvikelse från god redovisningssed har noterats:

- Upplysningar lämnas inte om operationella och finansiella leasingavtal i enlighet med RKR R5. Bland annat lämnas inte upplysning om vilka kriterier som använts om leasingavtal hänförs till operationella avtal enbart med hänsyn till avtalets värde. Vidare saknas uppgifter för operationella och finansiella avtal avseende framtida minimileaseavgifter.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation. Den överensstämmer med övriga delar av årsredovisningen.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är uppställda jämte förbundets räkenskaper och omfattar motsvarande noter. Uppställningen följer god redovisningssed. Konsolideringen innefattar samtliga de företag som enligt kraven i RKR R16 *Sammanställda räkenskaper* ska ingå. Eliminering av koncerninterna poster har i allt väsentligt utförts.

Redovisningsprinciper

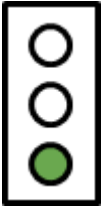

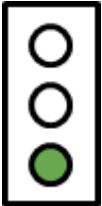
Upplysning om tillämpade redovisningsprinciper lämnas i årsredovisningen.

Inga avvikelser från de grundläggande redovisningsprinciperna har noterats i granskningen.

Bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Inga väsentliga avvikelser mot god redovisningssed har påträffats.

Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	<i>Finansiella mål</i> I huvudsak uppfyllt Två av tre finansiella mål är uppfyllda för 2019. <i>Verksamhetsmål</i> Samlad redovisning och bedömning saknas	
Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?	Uppfyllt Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Avvikelser mot lag och god redovisningssed har inte påträffats.	

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi styrelsen att inför kommande års årsredovisningar:

- Se över strukturen i förvaltningsberättelsen i enlighet med RKR´s rekommendation R15 för att få ökad följsamhet till god sed.
- Se över verksamhetsmålen så att det är tydligt vilka verksamhetsmål som är kopplade till God ekonomisk hushållning samt tydliggöra hur dessa ska utvärderas. Styrelsen bör också göra en samlad bedömning huruvida verksamhetsmålen för God ekonomisk hushållning är uppfyllda.

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gästrike återvinnare enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av fastställd revisionsplan för 2019. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.